

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО

ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

в.о. завідувача кафедри
к.пс.наук, доц. Олена ТИРОН

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЕТИКА І ЕСТЕТИКА»

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладачка	ПОГРІБНА Дар'я Владиславівна
Контактний телефон	+380935854115
E-mail	dariavladyslavivna@gmail.com
Офіційна назва освітньої програми	Психологія бізнесу
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки»
Спеціальність	053 «Психологія»
Спеціалізація	-
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни	Вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Набуття здобувачами актуальних моральних норм та принципів, а також формування в них образного мислення та чуттєвого сприйняття дійсності
Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним. ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії, ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність

	<p>його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p>
--	---

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Етика як наука про мораль.

Етика як наука: предмет та завдання. Мораль: сутність, структура, основні функції. Становлення моральних норм в історії західноєвропейської цивілізації. Моральна діяльність: особливості та структура

Тема 2. Основні етичні категорії

Сутність терміну «етична категорія». Різновиди етичних категорій. Добро і зло як засадничі категорії етики. Основні категорії моральної свідомості. Базові категорії моральної самосвідомості. Головні категорії етичної діяльності. Категорії моральних відносин. Структурні категорії моралі

Тема 3. Моральні виміри спілкування. Моральна культура спілкування. Відкритість і діалогічність людської особистості. Передумови і виміри людського спілкування. Культура спілкування й етикет

Тема 4. Професійна етика як галузь етичної науки

Професійна етика як галузь дослідження. Види професійної етики. Головні норми та правила сучасної етики бізнесу. Етика бізнесу та права людини. Основні принципи професійної етики практичного психолога

Тема 5. Основні етичні проблеми сучасності

Становлення “нової моралі” глобалізаційного суспільства. Національна етика: діалектика національного та загальнолюдського. Основні проблеми сучасної сімейної етики. Релігійна етика та проблема екуменізму. Біоетика: головні проблеми і завдання

Тема 6. Естетика як наука

Предмет та завдання естетики як науки. Функції естетики. Історія естетичних вчень. Головні естетичні категорії: “міра”, “гармонія”, “прекрасне”, “потворне”, “піднесене”, “героїчне”, “низьке”, “трагічне”, “комічне”, “естетичне”

Тема 7. Структура естетичної свідомості

Естетичне почуття. Естетичний смак. Естетичний ідеал. Естетичні погляди і теорії

Тема 8. Естетика як метатеорія мистецтва

Методологічні засади аналізу мистецтва. Художній образ: сутність, специфіка, основні ознаки. Художність змісту і форми. Стиль як естетико-мистецтвознавча категорія. Історична динаміка функцій мистецтва

Тема 9. Художня творчість як об’єкт естетичного аналізу

Естетичні засади художньої творчості. Видова специфіка мистецтва: основні моделі. Психологічно-особистісний вимір художньої творчості. “Обдарованість”, “талант”, “геніальність” як базові категорії творчого процесу. Єдність творця, твору і публіки

Тема 10. Історичні закономірності художнього процесу

Первісне мистецтво. Мистецтво Стародавнього Сходу. Античне мистецтво. Мистецтво європейського Середньовіччя. Мистецтво Відродження. Основні мистецькі напрямки Нового часу. Мистецтво модерну та постмодерну

Тема 11. Естетична культура та шляхи її формування

Особливості та зміст естетичної культури особистості. Естетичне виховання та його специфіка - методи та засоби. Зміст, шляхи та чинники душевного виховання та самовиховання особистості.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Предмет та завдання етики як науки

Практична робота №2. Головні етичні категорії

Практична робота №3. Головні етичні категорії: діяльнісний вимір

Практична робота №4. Комунікативний вимір етики

Практична робота №5. Теоретичні та прикладні аспекти професійної етики

Практична робота №6. Сучасна етична проблематика

Практична робота №7. Категорії естетики

Практична робота №8 Естетична свідомість: основні виміри

Практична робота №9 Художньо-образне мислення: специфіка функціонування

Практична робота №10 Теорія творчого процесу в контексті естетичного знання

Практична робота №11 Художня культура: історико-мистецький вимір

Практична робота №12 Специфіка формування естетичної культури особистості

Тематика самостійних робіт:

1. Визначити етику як науку про мораль
2. Обґрунтувати різницю між нормами та цінностями
3. Пояснити в чому полягає складність морального вибору
4. Визначіть актуальність поняття «толерантність» та «повага»
5. Порівняйте професійну етику практичного психолога та психолога бізнесу
6. Обґрунтуйте основні положення біоетики
7. Визначте головні естетичні категорії
8. Естетичний смак як вимір естетичної свідомості
9. Здійсніть художньо-образний аналіз будь-якого твору
10. Проаналізуйте художній твір в контексті теорії творчого процесу
11. Здійсніть порівняльну характеристику мистецтва минулих періодів та сучасності.
12. Специфіка формування естетичної культури особистості

Програмні результати навчання

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.
ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики

	<p>тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.</p> <p>ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.</p> <p>ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p> <p>ПР14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.</p> <p>ПР15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>ПР16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.</p> <p>ПР17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.</p>
<p>Форми поточного та підсумкового контролю</p>	<p>При проведенні поточного контролю використовуються наступні форми: перевірка конспекту лекцій, опитування, оцінювання виступів студентів та їхньої участі у дискусії</p> <p>Формою підсумкового контролю є залік, що проводиться в усній формі</p>

ОЦІНЮВАННЯ	
Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Відвідування лекцій:

За відвідування кожної лекції нараховується 2 бал (до 16 балів).

Практичні заняття:

Оцінюються за активністю здобувачів освіти на заняттях, їх відповідями, доповідями та ступенем залученості у дискусії. Максимальна сума становить 6 балів за кожне заняття (до 72 балів).

Самостійна робота

Передбачає написання есе на визначену тематику, погоджену із викладачем. Обсяг – 1 сторінка шрифт 14 інтервал 1,5.

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка за 100-бальною шкалою університету / Grade according to 100-points scale of university	Оцінка за національною шкалою / Grade according to the national score		Оцінка за шкалою ECTS / Grade according to ECTS scale
	Диференційована оцінка / Differentiated grade	Недиференційована оцінка / Undifferentiated grade	
90-100 (творчий рівень)/(creative level)	5 (відмінно) / (excellent)	Зараховано / Passed	A
82-89 (високий рівень)/(high level)	4 (добре) / (good)		B
75-81 (достатній рівень)/(sufficient level)			C
64-74 (задовільний рівень)/(satisfactory level)			3 (задовільно) / (satisfactory)
60-63 (задовільний рівень)/(satisfactory level)	E		

35-59 (низький рівень)/(low level)	2 (незадовільно з можливістю повторного складання) / (unsatisfactory with the possibility to repass the exam)	Не зараховано з можливістю повторного складання / Failed with the possibility to repass the credit	FX
0-34 (незадовільний рівень)/(unsatisfactory level)	2 (незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) / (unsatisfactory with the compulsory repeating of the course)	Не зараховано - з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Failed with the compulsory repeating of the compulsory repeating of the course	F

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Бралатан В. П., Гуцаленко Л. В., Здирко Н. Г. Професійна етика. Навч. посіб.– К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 252 с.
2. Гриценко Т.Б., Гриценко С., Іщенко Т., Мельничук Т., Чуприк Н., Анохіна Л. Етика ділового спілкування – К.:Центр навчальної літератури, 2019. – 344 с.
3. Добросесність та етика: навчальний посібник: Відень:ООН, 2021 – 67 с.
4. Етика і естетика: навчальний посібник/ за ред. В.Л.Петрушенко – Львів: «Новий світ-2000», 2020. – 304 с.
5. Естетика: Підручник / за заг. ред. Л.Т.Левчук – 3-тє вид. доповн, переробл. – К.: Центр учбової літератури, 2017 – 520 с.
6. Етика та естетика: навчальний посібник для семінарських занять та самостійної роботи студентів фармацевтичних факультетів / І. Г. Утюж, Н. В. Спиця, М. О. Мегрелішвілі. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 81 с.
7. Етика. Естетика: навч.посібник / за наук ред.. Панченко В.І. – К.: «Центр учбової літератури», 2014 - 432 с.
8. Культурологія. Навчальний посібник/ за ред.. Т.Б.Гриценко – К.:Центр учбової літератури, 2017. – 392 с.
9. Чистіліна Т.О. Етика і естетика / Т.О. Чистіліна. – К.: Центр навчальної літератури, 2019 – 304 с.
10. Фартінг С. Історія мистецтва / С.Фартінг – К.: Vivat, 2019 – с.576

Допоміжна:

1. Амбросова Т., Ковальова О., Лісовий В., Смирнова В. Основи біоетики та біобезпеки. – К.:Медицина, 2017 – 392 с.
2. Бізнес-етика: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці» / М. М. Дученко, О. А. Шевчук; КПІ ім. Ігоря Сікорського. – Електронні текстові дані (1 файл: 5,5 Мбайт). – Київ
3. КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. – 56 с.
4. Болейн А.Л. Візуальна культура / пер. Г.Левів – К.: ArtHuss, 2021 – 208 с.
5. Етичний кодекс психолога [Електронний ресурс]
<http://myronivka-osvita.gov.ua/etichnij-kodeks-psihologa-13-04-48-16-09-2020/>
6. Психологія творчості: навч. посібник / Н. А. Карпенко. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 156 с.

7. Самойленко О. Психологія мистецтва. Сучасні музикознавчі проєкції. /О.Самойлено. – К.: «Гельветика», 2020. – 236 с.
8. Сучасні проблеми біоетики: Навч. посіб. для позааудитор. підгот. С 89 студ. спец. «Фармація», «Клінічна фармація», «Технологія парфумерно-косметичних засобів» / В. А. Мороз, В. В. Пропіснова, Д. В. Леонт'єв та ін.; За ред. В. А. Мороза. – Х.: Вид-во НФаУ, 2009. – 128 с.
9. Фройд З. Вступ до психоаналізу. Нові висновки/ Зигмунд Фройд. – К. : «Навчальна книга Богдан», 2021. – 552 с.

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій <https://duit.edu.ua/public-information/legal-framework/>

Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ <https://duit.edu.ua/public-information/legal-framework/>

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#) . У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ».

<https://duit.edu.ua/public-information/legal-framework/>